“Тасдиқ мекунам”
Директори Институти боғу токпарварӣ
ва сабзавоткории АИКТ,
д.и.к. Кароматзода Ш. Ш. _____
«07» сентябрь соли 2026

Хулосаи
Муассисаи давлатии Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткории Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон

Ба Диссертатсияи Фозилзода Ҷалолиддин Дустмурод дар мавзуи «Омӯзиши хусусиятҳои агроэкологӣ, селексионӣ ва мутобиқшавии навъҳои интродуксионии олу дар шароити ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои кишоварзӣ, аз рӯйи ихтисоси 4.1.4. - Селексия ва тухмипарварии зироатҳои кишоварзӣ.

Диссертатсия дар шуъбаи мевапарварӣ ва буттамевагиҳои Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткории Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон иҷро шудааст.

Дар ҷараёни омода намудани диссертатсия Фозилзода Ҷалолиддин Дустмурод унвончӯи Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткорӣ ба шумор мерафт.

Фозилзода Ҷ.Д. соли 2007 ба факултети биологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дохил шуда, соли 2012 донишгоҳи мазкурро аз рӯйи ихтисоси экология хатм намудааст.

Номбурда бо фармоиши президенти АИКТ, №135 аз 29-уми декабри соли 2016 ба ҳайси аспиранти шуъбаи ғоибонаи шуъбаи мевапарварӣ ва буттамевагиҳои Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткорӣ қабул шудааст.

Роҳбари илмии унвончӯ - Назиров Ҳикматулло Нуруллоевич, доктори илмҳои кишоварзӣ, сарходими илмии шуъбаи технологияи инноватсионии ниҳолпарварии Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткории АИКТ тасдиқ карда шудааст. Мавзуи кори диссертатсионӣ дар Шурои олимони Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткории АИКТ, протоколи №5 аз 07 апрели соли 2017 баррасӣ ва тасдиқ гардида, пас аз эродҳои гирифташуда, оид ба номи мавзуи диссертатсия аз ҷониби коршиносонӣ Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бозхонд шудани кори илмӣ (фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон №228/бд, аз 30.06.2026), мавзуи диссертатсия дар

Шурои олимони Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткории АИКТ, протоколи №7 аз 30-юми июли соли 2026 аз нав баррасӣ гардида, тағйиру илова ворид карда шуд.

Фозилзода Ҷ.Д. имтиҳонҳои минимуми номзадиро аз фанни таърих ва фалсафаи илм санаи 03.06.2025 бо баҳои 4 (хуб) ва забони хориҷӣ (англисӣ) санаи 05.06.2025 бо баҳои 4 (хуб) ва имтиҳони ихтисосро бо баҳои 5 (аъло) супоридааст.

Диссертатсияи Фозилзода Ҷ.Д. дар ҷаласаи шуъбаи мевапарварӣ ва буттамевагиҳо, ки аз 11-уми августи соли 2026, протоколи №3 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи эродҳои гирифташуда, барои гузаронидани пешдифоъи такрорӣ ба Шурои олимони Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткории АИКТ пешниҳод карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзуи «Омӯзиши хусусиятҳои агроэкологӣ, селексионӣ ва мутобиқшавии навъҳои интродуксионии олу дар шароити ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон» чунин хулоса қабул карда шуд:

- мутобиқати ихтисос ва номи мавзуъ ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия;

Соҳаи тадқиқоти мавзуи диссертатсия селексия ва омӯзиши хусусиятҳои агроэкологии дарахтони мевадиҳанда буда, мазмуни диссертатсия ва таҳқиқоти иҷрошуда ба шиносномаи ихтисоси 4.1.4.– Селексия ва тухмипарварии зироатҳои кишоварзӣ мутобиқат мекунад.

- алоқамандии мавзӯи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ;

Тадқиқоти илмии мазкур ва мавзуи диссертатсия ба самтҳои афзалиятнок алоқамандӣ дорад ва дар заминаи Консепсияи сиёсати аграрии Ҷумҳурии Тоҷикистон (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 декабри соли 2008, №658), «Барномаи рушди соҳаи боғу токпарварӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020» (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2015, №793) ва барномаи илмии Институти боғу токпарварӣ ва сабзавотпарварии АИКТ дар мавзуи «Офаридани навъҳои ба шароити экологӣ устувори дарахтони мевадиҳанда, чормағзиҳо, ситрусиҳо, буттамеваҳо ва такмилдиҳии технологияи парвариши ниҳол ва бунёди боғҳои интенсивӣ барои солҳои 2016-2020» (РҚД 0116TJ00625) иҷро гардидааст.

Муҳтавои диссертатсияи мазкур ба самтҳои асосии тадқиқотҳои илмӣ алоқаманд буда, ба таъмини амнияти озуқавории мамлакат равона шудааст, мувофиқат менамояд.

- мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он;

Натиҷаҳои тадқиқот дар 10 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 4 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 6 мақола дар конференсияҳои илмию амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ ба чоп расиданд, ки мазмуну мундариҷа ва муҳтавои асосии тадқиқотро дар бар мегиранд.

- мавҷудияти санадҳои тасдиққунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо;

Тадқиқотҳо тайи солҳои 2017-2020 гузаронида шуданд. Муаррифии натиҷаҳои тадқиқот дар ҷаласаҳои шурои олимони Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткории АИКТ дар солҳои 2017-2020, муаррифкунӣ дар конференсияи байналмилалӣ илмию амалӣ дар мавзуи «Истифодаи усулҳои иноватсионӣ дар баланд бардоштани ҳосилнокии дарахтони мевадиҳанда, ангур ва зироатҳои сабзавотӣ» (ноҳияи Бобоҷон Ғафурови в. Суғд, 2022), конференсияи илмӣ амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзуи “Саҳми олимони ҷавон дар рушди илм, инноватсия ва технологияи кишоварзӣ” бахшида ба даҳсолаи байналмилалии амал “Об барои рушди устувор, солҳои 2018-2028” ва эълон гардидани солҳои 2020-2040 “Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф” (Душанбе, 2022) ва ғайра таъйид (апробатсия) шудаанд.

Таҷрибаҳои саҳроӣ ва рафти иҷрои корҳои илмӣ-тадқиқотӣ дар солҳои 2017-2020 аз тарафи комиссияи апробатсионии Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткории Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон баҳогузорӣ карда шудаанд.

Натиҷаҳои илмии таҷрибаҳои саҳроӣ ва санҷиши истеҳсолии онҳо дар омӯзиши хусусиятҳои агроэкологии олу дар майдони 4,0 гектар дар Кооперативи тиҷоратию истеҳсолии “Сомонҷон”-и ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон амалӣ гардонида шуданд.

Диссертатсия дар ҷаласаи васеи Шурои олимони Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткории Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон ба ҳимояи расмӣ тавсия карда шудааст.

- саҳми довталаб дар иҷрои тадқиқи диссертатсионӣ.

Муаллиф дар омода намудан ва интихоби дурусти мавзуи тадқиқотӣ, гузаронидани таҷрибаҳои саҳроию озмоишӣ, иҷрои амалии чорабиниҳои агротехникӣ вобаста ба усулҳои таҷибаҳои саҳроӣ, мушоҳидаи фенологию биометрӣ дар навъҳои нав, таҳлили тағйироти миқдорию сифатӣ дар давраи нашъунамои онҳо, баҳодиҳӣ ба ҳосилнокии навъҳои интродуксионии олу, баҳодиҳии натиҷаҳои

тадқиқот, муаррифӣ ва баррасии натиҷаҳои гирифташуда, чопи мақолаҳои илмӣ, таҳияи умумии диссертатсия ва автореферати он аслияти матни диссертатсияро инъикос менамояд.

Диссертатсияи Фозилзода Ҷ.Д. дар мавзуи «Омӯзиши хусусиятҳои агроэкологӣ, селексионӣ ва мутобиқшавии навъҳои интродуксионии олу дар шароити ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон» ба ихтисоси 4.1.4.- Селексия ва тухмипарварии зироатҳои кишоварзӣ пурра мувофиқат мекунад.

Соҳаи тадқиқоти мавзуи диссертатсия оид ба селексия ва омӯзиши хусусиятҳои агроэкологии дарахтони мевадиҳанда буда, мазмуни диссертатсия ва тадқиқоти ичрошуда ба бандҳои зерини ихтисоси 4.1.4. - Селексия ва тухмипарварии зироатҳои кишоварзӣ мутобиқат мекунад.

Банди 2. Омӯзиши экологӣ, анатомию морфологӣ, эмбриологӣ, физиологию биокимиёвӣ ва ситологию генетикии захираҳои растанӣ дар алоқамандӣ бо офаридани шаклу хусусиятҳои нав барои селексия ва аснсноккунии принсипу усулҳои истифодаи самараноки онҳо дар раванди корҳои селексиониву тухмипарварӣ.

Банди 3. Услуб, техника ва нақшаҳои технологии равандҳои селексиониву тухмипарварӣ. Кор карда баромадан ва такмил додани усулҳои гуногуни интихоб, дурагакунии дохилинавъӣ ва дур.

Банди 4. Офаридан ва омӯзиши селексионию генетикии маводи аввалияи нав (дурагаҳо, мутантҳо, шаклҳои гаплоидӣ, анэуплоидӣ ва полиплоидӣ, клонҳо, шаҷараҳои инбредӣ, ҳамсонҳои (аналог) стерилӣ ва фертилӣ, шаклҳои худмувофиқнашаванда ва дигар компонентҳои селексияи аналитикӣ, синтетикӣ ва гетерозисӣ).

Банди 5. Тарҳрезии усулҳои баҳодиҳии хусусиятҳои ҳосилнокӣ, мутобиқшавӣ ва дигар хусусиятҳои хоҷагидорию пуркиматии навъҳо, маводи селексионию киштшаванда (тухмӣ). Такмилдиҳии принписҳои минтақабобкунии экологию ҷуғрофии навъҳо ва аз рӯи минтақаҳо ҷойгиркунии заминҳо барои тухмипарварӣ.

Диссертатсияи Фозилзода Ҷ.Д. аз муқаддима, 6 боб, 19 параграф, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Вобаста ба мавзуъ ва масоили таҳқиқи диссертатсионӣ 10 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 4 мақола дар маҷаллаҳои илмии дар феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воридбуда, интишор гардидааст, ки ҳаҷми умумии онҳо 2,07 ҷузъи чопиро ташкил медиҳад.

Мундариҷаи асосии тадқиқ аз мавзуи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

№ т/т	Номи маводи илмӣ	Иқтибос ба маводи илмӣ тибқи ГОСТ ё стандартҳои дигари байналмилалӣ	Пайванд (линк) барои дастрасӣ ё DOI	Ҳаммуаллифон (насаб,ном ва номи падар)
1. Мақолаи илмӣ дар нашрияҳои илмии тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон				
1.	Хусусиятҳои биологии навъу намунаҳои коллексионии олу ва дурагаҳои он дар шароити мавзеи Данғараи вилояти Хатлон	Гузоришҳои АИКТ, 2024. - №4 (82). - С.24-28. ISSN 2218-1814.	-	-
2.	Мучнистая роса сливы и меры борьбы с ней в условиях предгорья Хатлонской области	Гузоришҳои АИКТ, 2025.-№1, (83). - С.28-34. ISSN 2218-1814.	-	Султанова М.Х., Толихов Дж. А.
3.	Самаранокии иқтисодии навъҳои интродуксионии олу дар шароити ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон	Гузоришҳои АИКТ, 2025.-№4, (86). - С.268-272. ISSN 2218-1814.	-	Назиров Ҳ.Н., Камолов Н.
4.	Ҳосилнокии навъҳои нави интродуксионии олу дар шароити ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон	Гузоришҳои АИКТ, 2026.-№3, (89). - С.80-88. ISSN 2218-1814.	-	-
2. Мақолаҳо ва фишурдаи маърузаҳо дар конференсияву симпозиумҳои байналмиллалию ҷумҳуриявӣ				
5.	Аломатҳои ғайримуқарарии узвҳои нашвӣ ва ҷинсӣ дар дарахтони мевадиҳанда	Маҷмӯи мақолаҳои илмӣ Конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзуи “Аҳамияти технологияи муосир дар баланд бардоштани истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ” ДАТ ба номи Ш. Шоҳтемур 2017. - С.260-265.	-	Тағоев Ш.Ҳ.
6.	Рушди соҳаи боғпарварӣ дар асоси бунёди боғҳои интенсивӣ	Маҷмӯи мақолаҳои илмӣ конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар ДАТ ба номи Ш. Шоҳтемур 2018. - С.182-185.	-	Камолов Н.
7.	Тавсифи навъҳои интродуксионии олу ва дурагаҳои он дар шароити минтақаҳои доманакуҳии	Маводҳои конференсияи илмии ҷумҳуриявии “Саҳми олимони ҷавон дар рушди илм, инноватсия ва технологияи кишоварзӣ”, бахшида ба	-	-

	вилояти Хатлон	даҳсолаи байналмилалии амал “Об барои рушди устувор, солҳои 2018-2028” ва эълон гардидани солҳои 2020-2040 “Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф” Душанбе “ЭР-граф” 2022. - С. 62-65.		
8.	Аҳамияти хушкмеваи олу ва технологияи хушконидани он	Маводҳои конференсияи илмии ҷумҳуриявӣ “Нақши олимони ҷавон дар рушди илм, иноватсия ва технологияи кишоварзӣ”, бахшида ба солҳои 2020-2040 “Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф” ва даҳсолаи байналмиллалии “Об барои рушди устувор солҳо 2018-2028” 2024. - С. 59-61.	-	-
9.	Аҳамияти экологии дарахтони олу ва дурагаҳои он	Маводҳои конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-методӣ дар мавзуи “Таъсири тағйирёбии иқлим ба пиряхҳо ва маҳсулнокии зироатҳои кишоварзӣ дар ҳошияи барномаи “Мамлакати сабз” барои солҳои 2023-2027 ва “Рушди боғу токпарварӣ ва ситруспарварӣ” солҳои 2025-2029 бо истифода аз технологияи муосири парвариш” 2025. - С.139-141.	-	-
10.	Омӯзиши тавсифи навъҳои интродуксионии олу дар шароити ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон	Конференсияи илмии ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи “Саҳми олимони ҷавон дар рушди илми кишоварзӣ ва татбиқи технологияи инноватсионӣ дар истеҳсолот” бахшида ба амалигардонии “Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф” ва дар АИКТ соли 2025 эълон шудани “Соли рушди илми кишоварзӣ ва технологияи инноватсионӣ”, Душанбе 2025. - С.151-156.	-	Шарипов К.С., Муъминова М.Х.

Ҷаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Фозилзода Ҷалолиддин Дустмурод дар мавзуи «Омӯзиши хусусиятҳои агроэкологӣ, селексионӣ ва мутобиқшавии навъҳои интродуксионии олу дар шароити ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 4.1.4.-Селексия ва тухмипарварии зироатҳои кишоварзӣ, кори таҳқиқии анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсия Фозилзода Ҷалолиддин Дустмурод дар мавзуи «Омӯзиши хусусиятҳои агроэкологӣ, селексионӣ ва мутобиқшавии навъҳои интродуксионии олу дар шароити ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 4.1.4.-Селексия ва тухмипарварии зироатҳои кишоварзӣ бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя дар Шурои диссертатсионии дахлдор тавсия дода шавад.

3. Аз Шурои диссертатсионии 6D.KOA-096 назди Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон хоҳиш ба амал оварда мешавад, ки қарори Шурои муассисаи давлатии Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткорӣ 31.08.2026, протоколи №8 ба инобат гирифта шавад.

Хулоса, дар ҷаласаи Шурои олимони Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткории Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон санаи 31.08.2026, протоколи №8 қабул гардидааст.

Иштирок доштанд: ҳамагӣ - 12 нафар. (рӯйхат замима мегардад) Натиҷаҳои овоздиҳӣ: “тарафдор” - 12 нафар, “зид” – нест, “бетараф” – нест.

Раиси ҷаласа, д.и.к. Кароматзода Ш.Ш.

Котиби ҷаласа: Шарипов Ш.И.

Имзои раиси ҷаласа д.и.к. Ш.Ш. Кароматзода ва котиби илмӣ Ш.И. Шарипов - ро тасдиқ мекунам:

Сармутахассис оид ба кадри Муассисаи
давлатии Институти боғу токпарварӣ
ва сабзавоткории АИКТ Музафарова М.Н.